

ДЕНЬ, КОЛИ СКІНЧИВСЯ СВІТ

Звіть мене Йоною. Мене звать Джоном.

Але будь я, наприклад, хоч і Семом, усе одно був би Йоною, не тому, що я страждав через інших людей, а тому, що мене завжди неодмінно притягувало до певних місць у певний час, хтось або щось. Обставини та способи туди потрапити, звичайні або дивовижні, обов'язково знаходились. Отже, точно за планом, коли настане визначена мить, у визначеному місці — Йона вже тут¹.

Отож, слухайте:

Коли я був ще молодим — дві дружини тому, 250 000 цигарок тому, 3 000 кухлів пива тому...

Коли я був ще набагато молодшим, я почав збирати матеріали для книги, що мала називатися «День, коли скінчився світ».

Книга мала бути документальною.

Книга мала розповісти про те, що робили видатні американці того дня, коли першу атомну бомбу скинули на Хіросіму в Японії.

То мала бути християнська книга. Я тоді ще був християнином.

Нині я — боконіст.

¹ Згідно з біблійним оповіданням, Йона потрапив до черева кита. Його історія сприймається як символ важких життєвих випробувань. {Тут і далі прим. пер., якщо не зазначено інше.}

Я б і тоді вже став боконістом, якщо б хтось познайомив мене із солодко-гіркими неправдами Боконона. Але боконізм тоді ще не вийшов за межі галькових пляжів і коралових рифів, що оточують цей маленький острів у Карибському морі — Республіку Сан-Лоренцо.

Ми, боконісти, віримо, що людство розподілене на команди — команди, які виконують Божу волю, навіть не підозрюючи, що вони роблять. Боконон називає таку команду карасом, а знаряддям (кан-кан), що привело мене до належного карасу, стала та книга, котру я так і не закінчив, книга, що мала називатися «День, коли скінчився світ».

2

МИЛО, МИЛО, ДУЖЕ МИЛО

«Якщо ваше життя переплелось із чиймсь життям без видимих, логічних причин, — пише Боконон, — ця особа може виявитись членом вашого карасу».

В іншому місці «Книг Боконона» він каже: «Людина створила шахову дошку; Бог створив карас». Це означає, що карас не має нічого спільного з національними, адміністративними, професійними, родинними та класовими межами.

Він безформний, як амеба.

У своєму тридцять п'ятому каліпсо Боконон запрошує нас заспівати разом із ним:

Спляча п'яна потороча
У Сентрал-парку серед ночі,
І дантист китайський,
І ловець масайський,
Що полює десь на левів,

І Британська королева —
Усі вони сплелися нині,
Мов деталі у машині.
Мило, мило, дуже мило,
Мило, мило, дуже мило,
Мило, мило, дуже мило —
Поєднались всі, хоч різні,
У єдинім механізмі¹.

3

ДУРНИЦІ

Боконон ніколи не попереджав про те, що людина не мусить шукати меж свого карасу та суті того завдання, яке Господь Усемогутній доручив йому. Боконон тільки зауважив, що такі дослідження ніколи не дійдуть кінця.

В автобіографічному розділі «Книг Боконона» він наводить притчу про марність спроб щось відкрити або зрозуміти:

«Колись я познайомився з однією леді з єпископальної церкви у Ньюпорті на Род-Айленді, яка попросила мене спроектувати й збудувати будку для її данського дога. Ця жінка була впевнена, що дуже добре розуміє Господа та шляхи Господні. Її дивувало те, що людям здаються загадковими події, які вже відбулися або ще мають відбутися.

Утім, коли я показав їй креслення собачої будки, яку збирався спорудити, вона сказала: “Вибачте, але я ніколи не вмiла читати цих малюнкiв”. — “Вiддайте креслення вашому чоловікові або священику, хай сповiстять Господа, — сказав я, — i коли в Нього знайдеться вiльна хвилинка,

¹ Тут і далі вірші у перекладі С. Бойко.

Він напевне розтлумачить вам мій проект будки так, що навіть ви зможете його зрозуміти”.

Вона звільнила мене. Я ніколи її не забуду. Вона вірила, що Богові більше подобаються люди на яхтах із вітрилами, ніж у човнах із мотором. Вона не могла спокійно дивитись на хробаків. Як побачить, то вищить.

Вона була дурною, і я також дурень, і кожен, хто вважає, нібито розуміє діла Божі», — пише Боконон.

4

ВІРОГІДНІ ВИГИНИ ВУСИКІВ

Як би там не було, я маю намір описати в цій книзі якомога більше членів мого карасу та дослідити всі наявні натяки на те, що ми, усі разом, накоїли.

Ця книга не має бути трактатом про боконізм. Але я, як боконіст, маю зробити попередження. Перше ж речення в «Книгах Боконона» стверджує: «Усі ті правдиві речі, що я збираюсь повідати вам, — це безсоромна брехня».

Ось чому, як боконіст, я попереджаю: той, хто не здатен зрозуміти, що корисна релігія може виникнути з брехні, не зрозуміє цієї книги також.

Так тому й бути.

Тепер кілька слів про мій карас.

До нього, без сумніву, увіходять троє дітей доктора Фелікса Гоніккера, одного з так званих «батьків» першої атомної бомби. Доктора Гоніккера також треба зарахувати до мого карасу, попри те що він помер раніше, ніж мої синуки, вусики мого життя, почали сплітатися з життям його дітей.

Першим із його нащадків, кого зачепили мої синуки, був Ньютон Гоніккер, наймолодший із трьох його дітей, молод-